

Niet te krap voeren betaalt zich terug

Mark Pijnenborg en Marianne van Kempen hebben in maatschap een melkveebedrijf in Ysselsteyn (Noord-Limburg). Met bijna 120 koeien produceerden zij in 2015 ruim één miljoen kg melk op bijna 37 hectare cultuurgrond. Ze realiseren een hoog saldo en hebben relatief lage financieringslasten.

In tabel 1 wordt het bedrijf van Mts. Pijnenborg vergeleken met een groep soortgelijke bedrijven (spiegelgroep). Het inkomen uit het bedrijf ligt in 2015 met 5,32 euro per 100 kg ruim 2 euro hoger dan de spiegelgroep. Op bedrijfsniveau gaat het om een verschil van 20.000 euro.

Hoger saldo

Mts. Pijnenborg realiseert in 2015 een saldo van 24,07 euro per 100 kg melk, terwijl de spiegelgroep onder de 21 euro blijft. Het hogere saldo

ontstaat door hogere opbrengsten van de rundveehouderij (+1,87 euro) en door lagere variabele kosten (-1,33 euro). Volgens Mark is een belangrijke voorwaarde voor een goed saldo dat koeien goed presteren qua melkproductie zonder dat ze daarbij te veel moeten inboeten op de eigen lichaamsreserves, vooral tijdens het eerste deel van de lactatie. Mark hecht daarom minder waarde aan kengetallen als een lage VEM-dekking of een hoge meetmelkproductie per kg droge stof voer,

kengetallen waar andere Koeien & Kansen-deelnemers gemiddeld veel beter scoren. Mark: "Niet te krap voeren betaalt zich qua euro's terug in een hogere melkproductie per koe bij minder gezondheidsproblemen. Bovendien kan ik uitstootkoeien beveleed afzetten, wat gunstig is voor de omzet en aanwas."

Arbeidsgemak door techniek

Er is fors geïnvesteerd in arbeidsgemak, met als doel dat Mark de komende jaren het dagelijks werk op het bedrijf met veel minder fysieke inspanning kan blijven rondzetten. Er is bijvoorbeeld een zelfrijdende voermengwagen gekomen. Hiermee kan Mark voeren met één machine,

zonder in- en uit te stappen. Ook is geïnvesteerd in een kalverdrinkautomaat en zijn in het laatste kwartaal van 2015 twee melkrobots op het bedrijf geïnstalleerd.

De vaste kosten, met name afschrijvingen, zijn hierdoor gestegen en liggen in 2015 zo'n 2,00 euro per 100 kg hoger dan bij de spiegelgroep. De investeringen zijn mede gedaan omdat er binnen het bedrijf voldoende liquide middelen beschikbaar waren. Het financieringsniveau, dat overigens al onder de één euro per kg melk lag, is er dus vrijwel niet door toegenomen.

Gerben Doornewaard,
Wageningen Economic Research

Tabel 2: Resultaten 2015 van Mts. Pijnenborg in vergelijking met de spiegelgroep.

	Mts. Pijnenborg	Spiegelgroep	Vershil
Bedrijfsopzet			
Totaal geproduceerde melk (kg)	1.046.015	1.090.908	-44.893
Cultuurgrond (ha)	36,8	40,5	-3,7
Intensiteit (kg melk/ha)	28.455	26.956	+1.499
Melkproductie per koe (kg)	8.979	8.674	+304
Economisch resultaat (€/100 kg melk)			
Totale opbrengsten	44,05	43,04	+1,01
Opbrengsten rundveehouderij (a)	41,75	39,88	+1,87
Overige opbrengsten (b)	2,30	3,16	-0,86
Totale kosten (excl. rente)			
Totale kosten (excl. rente)	37,10	36,44	+0,66
Variabele kosten (c)	17,67	19,01	-1,33
Vaste kosten (d)	19,43	17,44	+2,00
Saldo (e = a - c)			
Saldo (e = a - c)	24,07	20,87	+3,20
Productieresultaat (f = e + b - d)			
Productieresultaat (f = e + b - d)	6,94	6,59	+0,35
Betaalde rente (g)			
Betaalde rente (g)	1,62	3,33	-1,71
Inkomen uit bedrijf (= f - g)			
Inkomen uit bedrijf (= f - g)	5,32	3,27	+2,06

Bron: Bedrijveninformatienet van Wageningen Economic Research

Frank Post over fosfaatplan zuivelsector

Frank Post melkt 141 melkkoeien op 48 hectare zandgrond in Drenthe. Hij hoopt dat de derogatie voor de Nederlandse melkveesector behouden blijft.

"Er worden in het plan twee alternatieven genoemd voor de individuele veehouder: Ofwel de melkproductie verminderen ofwel een GVE-reductieregeling. Als ik nu moet kiezen ga ik voor minder koeien. Dat pakt waarschijnlijk voor mij beter uit. Ten opzichte van 2 juli 2015 zijn we in feite niet gegroeid, ik hoef maar 1 koe weg te doen. Dat is het bijzondere van het prikken van een peildatum, ik had toevallig net 5 koeien verkocht, maar die waren nog niet opgehaald. Ik wil liever minder dieren dan een plafond aan de melkproductie.

Fosfaatreductie via de voerstrook gaat op sectorniveau, als individuele boer heb ik met die regelgeving minder te maken. De hoeveelheid fosfor in het krachtvoer wordt dan minder, maar ik zie dat niet als een probleem. Ik heb altijd hele hoge fosforinput uit ruwvoer, dus tegen tekorten gaan wij niet aanlopen.

Weinig verschil

Al met al heeft het plan weinig tot geen invloed op mijn bedrijf. Het was wel een bewuste keuze om niet heel hard te gaan groeien na het loslaten van het quotum. Dat kwam omdat ons bedrijf toen al een beetje aan de max zat qua grond, arbeid en kapitaal. Verdere groei zou betekenen: meer vreemde arbeid, meer intensivering en een grotere afhankelijkheid van de bank. Daar zat ik niet op te wachten.

Derogatie behouden

Als dit plan helpt om de derogatie te behouden, dan is het wat mij betreft prima, maar je weet niet zeker of dit gaat werken. De voorwaarden die de NZO stelt, lijken me ook niet zo makkelijk haalbaar. Ze vraagt de Europese Commissie om uitzicht bieden op verlenging van de derogatie per 2018. De Commissie zal waarschijnlijk zeggen dat we eerst

maar eens aan de voorwaarden moeten voldoen. Ik hoop van harte dat het fosfaatreductieplan de derogatie behoudt. Derogatie is wel echt belangrijk voor de sector, in mijn opinie."

Fosfaatplan Zuivelsector

In het fosfaatplan van november 2016 komt de sector overeen om op drie manieren de fosfaatproductie te verminderen. Ten eerste door het verminderen van het fosfaatgehalte in veevoer, daarnaast door een heffing op melk via de zuivelondernemingen en ten derde door het belonen van stoppende melkveeouders. Melkveeouders kunnen een heffing op teveel geproduceerde melk voorkomen door 4% minder koeien (GVE) te houden dan op 2 juli 2015 (de peildatum) óf door 4% minder melk te produceren dan ze toen deden. Met dit plan hoopt de sector om in 2017 aan de door Brussel gestelde voorwaarden voor derogatie te kunnen voldoen.

Colofon

Auteurs:
allen werkzaam bij Wageningen University & Research tenzij anders vermeld.

Redactie en vormgeving:
Wageningen University & Research,
Communication Services

Fotografie:
Wageningen University & Research,
De Beeldredactie, Fotobureau Tiernego
en Shutterstock.com

Druk:
SMG Groep, Hasselt

Secretariaat Koeien & Kansen
Postbus 338
6700 AH Wageningen
T (0317) 48 01 77
info@koeienkansen.nl

[@Koeien&Kansen](https://twitter.com/Koeien&Kansen)

www.koeienkansen.nl

De nieuwsbrief is gratis aan te vragen bij het secretariaat. Overname van artikelen is toegestaan mits voorzien van duidelijke bronvermelding.